

شماره : ۹۵۱/۲۲۶۹۹۵۱
تاریخ : ۱۱:۱۳:۳۸
زمان : پیوست : دارد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور خارجہ

۵۲۱۴۰۶۰

فوری

بسمه تعالیٰ

جناب آفای عباس زاده

معاون محترم وزیر و مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی

جناب آفای دهفان دهنوی

معاون محترم وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران

جناب آفای فتحی

مدیر کل محترم دفتر امور بین العلل و سازمان های تخصصی وزارت جهاد کشاورزی

جناب آفای حسینی

رئیس محترم هیئت مدیره انجادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی

جناب آفای عسگری

معاون محترم امور بین الملل اناق بازارگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

موضوع: گزارش بازار اوره پاکستان و فرصت های صادراتی به این کشور

با سلام و احترام:

گزارش تهیه شده توسط سفارت جمهوری اسلامی ایران در اسلام آباد با موضوع "بازار اوره پاکستان و فرصت های صادراتی به این کشور" برای آگاهی، اقدام مقتضی و بهره برداری به پیوست ارسال می شود.

شایان ذکر است که اوره یکی از نهاده های اسلسی در بخش کشاورزی پاکستان می باشد و حدود ۷۵ درصد کل انواع کود تولیدی این کشور را به خود اختصاص داده است. با وجود تولید میزان قابل توجه اوره در پاکستان، واردات این محصول از برنامه های مهم پاکستان محسوب می شود. این وابستگی به صورت ویژه در زمان کشت محصولات و همچنین نوسان قیمت گاز بیشتر می شود. با توجه به توانمندی جمهوری اسلامی ایران در تولید کود اوره این موضوع می تولید زمینه مناسبی برای همکاری نزدیک بین ایران و پاکستان باشد. پیشتر نیز پاکستان تمایل خود را برای واردات کود اوره از ایران ابراز کرده و طرف ایرانی نیز رویکرد مثبتی به این موضوع نشان داده بود. همچنین در سفر اردیبهشت ماه آفای رئیسی، رئیس جمهور شهید جمهوری اسلامی ایران به پاکستان، موضوع تهاصر اوره بین مقامات مریبوطه دو کشور مطرح شده بود.

هاشم اشجع زاده

سرپرست اداره کل آسیاطی جنوبی

شماره : ۹۵۱/۲۲۶۶۹۵۱
تاریخ : ۱۴۰۳/۱۱/۱۰
زمان : ۱۱:۱۳:۳۸
پیوست : سند

۵۲۱۴۰۷۶

رونوشت :

- جناب اقای ترفع رئیس محترم مرکز امور بین الملل وزارت راه و شهرسازی

بازار اوره پاکستان و فرصت های صادراتی به این کشور

مقدمه

بازار اوره در پاکستان یکی از اجزای حیاتی بخش کشاورزی این کشور است که برای حفظ تولید محصول به شدت به این نوع کود وابسته است. اوره برای رشد طیف وسیعی از محصولات کشاورزی در پاکستان به ویژه گندم، برنج و ذرت که از جمله مهمترین غلات تولیدی پاکستان می باشند، ضروری است. درک پویایی بازار اوره و پتانسیل صادرات اوره به پاکستان مستلزم تجزیه و تحلیل ظرفیت تولید محلی و تقاضای کشور برای کود است. نقش کود اوره با توجه به اینکه کشاورزی تقریباً ۲۰٪ از تولید ناخالص داخلی پاکستان را تشکیل می دهد و حدود ۳۸٪ از نیروی کار در این بخش شاغل می باشند؛ بسیار مهم است.

ظرفیت تولید محلی اوره:

پاکستان بخش قابل توجهی از نیاز داخلی خود به اوره را تولید می کند. در این کشور ۱۰ شرکت بزرگ در تولید کودها اوره فعالیت دارند که از این میان آنها، چهار شرکت دولتی و بقیه شرکت‌های خصوصی هستند. از تولیدکنندگان مهم تولید کننده اوره در پاکستان می توان به انگرو فرتبیلایزر^۱، فاوجی فرتبیلایزر^۲ و پاک-عرب فرتبیلایزر^۳ و فاطیما فرتبیلایزر^۴ اشاره کرد. ظرفیت اسمی تولید اوره در پاکستان حدود ۴,۶ میلیون تن در سال است که اوره تقریباً ۷۵ درصد کل تولید کود این کشور را تشکیل می دهد. با این حال، تولید واقعی می تواند به

تمرکز بازار اوره به طور قابل توجهی افزایش یافته است و شرکت های کمتری بر این بخش تسلط یافته اند که منجر به نگرانی در مورد رقابت در بازار و قدرت قیمت گذاری شده است. این روند غلظت نشان دهنده یک چشم انداز به سرعت در حال تحول است که در آن ابتکارات تولید استراتژیک و حمایت دولتی نقش اساسی در تامین تقاضای فزاینده کود ناشی از رشد کشاورزی دارند. چندین شرکت مهم است که سهم قابل توجهی از بازار را در

¹. Engro Fertilizers

². Fauji Fertilizer

³. Pak Arab Fertilizers

⁴. Fatima Fertilizer

اختیار دارند، گروه فاوجی با حدود ۴۸ درصد سهم در بازار پیشتاب است و پس از آن Engro Fertilizers با حدود ۳۶ درصد قرار دارد.

میزان تقاضا و مصرف اورہ

تقاضا برای اوره در پاکستان عمدتاً مربوط به بخش کشاورزی است و بخش قابل توجهی از مصرف اوره برای کاشت محصولات اصلی مانند گندم و برنج مصرف می شود. به طور متوسط، پاکستان سالانه حدود ۵ میلیون تن اوره مصرف می کند که با تولید محلی مطابقت دارد، اگرچه بسته به شرایط آب و هوایی، عملکرد محصول و سایر عوامل ممکن است شکافی وجود داشته باشد. دولت پاکستان همچنین به بخش اوره یارانه می دهد تا از در دسترس بودن آن با قیمت های مقرر به صرفه برای کشاورزان اطمینان حاصل کند که اغلب باعث ایجاد اختلاف بین قیمت های بازار و هزینه های تولید می شود.

قیمت اوره به شدت تحت تأثیر سیاست های دولت است که هدف آن مقرون به صرفه تر کردن کود برای کشاورزان است. با این حال، به دلیل کنترل قیمت ها و یارانه ها، این امر بر تولیدکنندگان محلی اوره فشار مالی وارد می کند. دولت گهگاه مجبور است واردات اوره را در زمان کمبود مدیریت کند، به ویژه اگر تولید داخلی تقاضا را برآورده نکند یا در زنجیره تامین کود اختلالاتی ایجاد شود. گسترش بازار اوره عمدهاً ناشی از تقاضای فزاينده برای کودهای شيميايی در بخش کشاورزی است که زيربنای ابتکارات و پيشروختهاي دولتي در فناوري هاي توليد کود است.

چشم انداز آتی بازار اوره در پاکستان خوش بینانه است که توسط چندین عامل مرتبط به هم هدایت می شود. اول‌اُ، رشد مدام جمعیت و افزایش متعاقب آن در تقاضای غذا، محرک‌های قابل توجهی برای پخش کشاورزی

به پاکستان بهویژه در طول فصول کاشت برای محصولاتی مانند گندم و برنج که تقاضا برای واردات اوره به منظور رفع کمبود تولید داخل جذاب است. کمبود اوره در بازار فرصتی را برای صادرکنندگان اوره ایجاد می کند تا این شکاف را پر کنند. علاوه بر این، نوسانات در ظرفیت تولید محلی به دلیل عواملی مانند مشکلات تامین گاز طبیعی، تعطیلی کارخانهها یا بی ثباتی هژوپلیتیکی می تواند باعث کمبود دوره‌ای شود.

میزان واردات اوره پاکستان

الصادرکنندگان اوره می توانند با ارائه قیمت های رقابتی و محصولات با کیفیت بالا به بازار پاکستان دست یابند. کشورهایی مانند چین، روسیه و ایران از لحاظ تاریخی صادرکنندگان اصلی اوره به پاکستان بوده‌اند، زیرا می توانند با نرخ‌های رقابتی عرضه کنند ولی در سال‌های اخیر پاکستان اوره را عمده‌اً از چین، آذربایجان، قطر و امارات متحده عربی وارد کرده است. در سال ۲۰۲۲، واردات اوره پاکستان در مجموع حدود ۲۵۴,۷ میلیون دلار بود که چین بزرگترین تامین کننده آن با ۲۰۹,۲ میلیون دلار (۳۵۵ هزار تن) بود. آذربایجان و قطر به ترتیب ۲۴,۸ میلیون دلار (۳۱۸ هزار تن) و ۲۰,۳ میلیون دلار (۲۶ هزار تن) سهم داشتند. در سال ۲۰۲۳، پویایی واردات اندکی تغییر کرد. واردات اوره پاکستان به حدود ۴۵,۴ میلیون دلار کاهش یافت و چین با ۲۶,۴ میلیون دلار (۶۲,۵ هزار تن) بزرگترین صادرکننده باقی ماند. امارات متحده عربی با صادرات ۱۸,۸ میلیون دلاری (۴۷,۳ هزار تن) اوره به پاکستان، به عنوان یک تامین کننده مهم ظاهر شد.

ملاحظات:

- ۱- پاکستان بخش کشاورزی بزرگی دارد و تقاضای ثابتی برای اوره به عنوان کود دارد. تولیدات داخلی به خصوص در فصول اوج کاشت نمی تواند پاسخگوی این تقاضا باشد و فرصتی برای واردات ایجاد می کند. ایران یکی از بزرگترین تولیدکنندگان اوره به دلیل داشتن منابع گاز طبیعی فراوان است که یک نهاده کلیدی در تولید اوره است. این به ایران مزیت هزینه می دهد و اوره آن را از نظر قیمت رقابتی می کند
- ۲- اوره ایران برای صادرات به پرسن پیدا نمی بود و باید پرسن داری رسانید بود خوبی، بود اسرار و سایر عوامل کنندگان بین المللی رقابت کند. هزینه‌های تولید پایین‌تر ایران فضای را برای قیمت‌گذاری رقابتی فراهم می کند. مشارکت با توزیع کنندگان و واردکنندگان کود در پاکستان می تواند نفوذ در این بازار را تضمین کند.

۳- دولت پاکستان گھگاه اوره را مستقیماً در زمان کمبود وارد می کند. ایجاد قراردادهای تجاری دولت با دولت می تواند تقاضای ثابت را تضمین کند.

۴- صادرات اوره به پاکستان در قالب تجارت تهاتری به راحتی امکان پذیر می باشد زیرا مصرف کنندگان اصلی اوره در پاکستان را تولید کنندگان برنج و گندم می باشند که در بین کالاهای عمده وارداتی ایران به شمار می روند. با عنایت به مرز مشترک بحث های مربوط به حمل و نقل کالا تا پاکستان نیز با دشواری کمتری مواجه خواهد شد.

تهیه کننده: شهبازی، دبیر اول سفارت ایران - اسلام آباد، ۱۴۰۳/۱۱/۴